

26 05 2026 26-8/211

Nr. 5360,5299, 5300, 5301, 5302, 5303, 5304, 5305, 5306, 5307, 5308, 5309, 5310, 5311, 5312, 5313, 5314, 5315, 5316, 5317, 5319, 5320, 5321, 5322, 5323, 5324, 5325, 5326, 5327, 5328/2026

07-05-2026

**Către: Doamna Deputat Oana MURARIU
Secretar al Camerei Deputaților**

Ref.la:Răspunsuri la întrebări/interpelari formulate de deputați

Stimată doamnă secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări/interpelări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CABINET MINISTRU

- 4848A -

Nr. 8993/30.04.2026

STIMATĂ DOAMNĂ DEPUTAT,

Referitor la întrebarea dumneavoastră, înregistrată la Camera Deputaților cu nr. 4878A/2026, având ca obiect „Adaptarea curriculumului pentru învățare aprofundată (deep learning) și sprijinirea elevilor cu potențial cognitiv ridicat”, vă comunic următoarele:

Transformarea curriculumului școlar este deja realizată la nivel conceptual și normativ prin trecerea explicită la paradigma competenței, conform *Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare*, și documentelor curriculare asociate, în cadrul procesului de reformă curriculară debutat cu nivelul învățământului primar încă din anul 2012. În acest context, programele școlare elaborate pentru toate nivelurile de educație preuniversitară:

- sunt construite vizând formarea de competențe transferabile, nu pe acumulare de conținuturi;
- valorifică analiza, reflecția, rezolvarea de probleme și decizia, ca priorități ale învățării;
- integrează metacogniția, transferul și aplicarea în contexte reale, elemente definitorii pentru „deep learning”.

Conceptul de învățare profundă este deja internalizat structural, atât în competențele-cheie europene, care includ gândirea critică, creativitatea, rezolvarea de probleme și autonomia, cât și în atributele prioritare ale noului profil al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023 (reflexiv, creativ, autonom, prospectiv etc.), care descriu explicit comportamente asociate învățării profunde.

În plus, cadrul curricular permite personalizarea învățării (inclusiv prin procentul de 25% din bugetul de ore al fiecărei discipline, aflat la dispoziția profesorului) și susține trecerea de la un „curriculum al predării” la un „curriculum al formării”.

Prin urmare, nu este vorba de introducerea unui concept nou, ci de operaționalizarea deja existentă a învățării profunde în actuala paradigmă a curriculumului preuniversitar.

Conform prevederilor art. 110 alin. (1) din *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare*, statul sprijină elevii capabili de performanțe înalte prin activități organizate atât în unitățile de învățământ, cât și în centrele județene de excelență/Centrul Municipiului București pentru Excelență.

Prin OME nr. 7310/2024 s-a aprobat *Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului Național pentru Excelență, a centrelor județene de excelență/Centrului Municipiului București pentru Excelență și a centrelor naționale de performanță pentru discipline sportive*.

Potrivit prevederilor din regulamentul sus-menționat, centrul de excelență este unitate de educație extrașcolară care funcționează în fiecare județ, respectiv în municipiul București, cu personalitate juridică, care asigură, la nivelul fiecărui județ/al municipiului București, condițiile necesare desfășurării activităților de pregătire și dezvoltare a copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte.

De asemenea, prin acest regulamentul a fost reglementată inclusiv modalitatea de identificare a copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte, de evaluare a potențialului acestora, precum și modalitatea de selecție a personalului didactic de predare necesar desfășurării activităților din centrul de excelență.

În vederea dezvoltării competențelor specifice pentru identificarea și susținerea potențialului intelectual al copiilor și tinerilor capabili de performanțe înalte, cadrele didactice au la dispoziție programe de formare continuă în domeniul tematic Educația copiilor/elevilor și tinerilor cu aptitudini înalte.

Programele de formare sunt disponibile tuturor celor interesați și pot fi accesate fie la inițiativa cadrelor didactice, fie la solicitarea unității de învățământ angajatoare, în baza rezultatelor analizei de nevoi realizate la nivelul instituției.

Programele de formare asociate domeniului tematic Educația copiilor/elevilor și tinerilor cu aptitudini înalte pot fi identificate prin accesarea:

- Registrului național al programelor pentru dezvoltare profesională continuă acreditate și a Listei programelor complementare naționale, postate pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării (www.edu.ro) și actualizate periodic;
- ofertelor de formare ale caselor corpului didactic postate pe site-urile instituționale proprii, avizate de MEC.

Interdisciplinaritatea este integrată structural și transversal în curriculumul actual și nu este tratată ca element punctual.

Aceasta se realizează prin caracterul interconectat al competențelor-cheie, care se aplică în contexte variate și se susțin reciproc, prin formularea competențelor care presupun transfer între domenii și aplicarea cunoașterii în situații reale, precum și prin includerea în programele școlare a unor activități de învățare bazate pe investigație, proiecte și contexte autentice.

Este de menționat că noul profil al absolventului funcționează ca referențial comun pentru toate disciplinele, asigurând coerența orizontală și verticală. De asemenea, temele transversale (digitalizare, sustenabilitate, cetățenie, educație pentru sănătate etc.) sunt prevăzute a fi abordate integrat la nivelul disciplinelor obligatorii din curriculumul național. Această abordare permite dezvoltarea unei înțelegeri complexe și aplicate, specifică înțelegerii complexe și aplicate a cunoștințelor.

Evaluarea este regândită în logica măsurării competențelor, nu a reproducerii informației, *Legea învățământul preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare*, prevăzând obligativitatea standardelor naționale de evaluare (în curs de dezvoltare) care vor descrie niveluri de performanță asociate competențelor.

Avem în vedere faptul că evaluarea trebuie să fie abordată ca proces continuu de reglare a învățării, nu doar de verificare, care include dimensiuni de autoevaluare și metacogniție, iar în acest sens sunt vizate explicit analiza și argumentarea, rezolvarea de probleme, luarea deciziilor și transferul în contexte reale.

Profilul absolventului reprezintă referențialul inclusiv pentru evaluare, atât din perspectiva competențe-cheie, cât și din perspectiva atributelor precum reflexivitate, autonomie și responsabilitate.

Vizând concret „strategiile de evaluare avute în vedere pentru a măsura competențele de nivel înalt, dincolo de reproducerea informației”, evidențiem demersurile și inițiativele concrete care susțin această abordare la nivelul sistemului educațional.

Proiectarea procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe standarde care stabilesc nivelurile de performanță așteptate. Evaluarea pe bază de standarde este un model educațional care măsoară succesul elevului prin raportare la criterii /obiective de învățare clar definite, nu în mod normativ, prin compararea elevilor între ei. Stabilirea criteriilor susține măsurarea graduală a competențelor, inclusiv a competențelor de nivel înalt (engl. high level order skills) pentru toți elevii, facilitând atingerea potențialului individual.

Ministerul Educației și Cercetării implementează proiectul „Reglementări noi pentru un curriculum relevant și educație deschisă - RECRED“, cod SMIS: 321024. Pentru componenta „Evaluare“, acțiunile aflate în implementare vizează următoarele, liniile de dezvoltare: analiza sistemului; instruire/formare a experților implicați în dezvoltare de standarde și în proiectare de itemi / teste; asigurarea suportului tehnic necesar dezvoltării și pilotării livrabililor; monitorizare continuă și feedback; pilotare și validare a standardelor naționale de evaluare.

Standardele de evaluare reprezintă referențialul pentru proiectarea instrumentelor de testare/ măsurare/ evaluare, devenind astfel vectorul unificator al reformei curriculare, oferind direcție și continuitate în procesul educațional și sprijinind transformarea reală, profundă, focalizată pe competențele reale ale elevilor.

Realizarea și implementarea standardelor naționale de evaluare reprezintă un prag-cheie, definitoriu pentru modernizarea sistemului de educație și un pas esențial către construirea unui sistem de evaluare unitar, coerent și de încredere pentru toți beneficiarii, capabil să reflecte cu adevărat competențele dobândite de elevi, indiferent de mediul din care provin. Standardele și instrumentele de evaluare dezvoltate vor contribui decisiv la construirea unei școli incluzive, în care fiecare copil are acces la o educație de calitate și este evaluat corect și echitabil.

Standardele educaționale indică nivelurile necesare de atins în învățare prin studiul disciplinelor de trunchi comun. Aceste niveluri reflectă așteptările sociale referitoare la ceea ce ar trebui să știe și să poată face elevii dintr-o anumită clasă, la o anumită disciplină de studiu. Standardele sunt definite pentru a sprijini practic învățarea și formarea personalității elevului începând de la prima clasă din învățământul primar, până la finalizarea studiilor, în cadrul școlii, ca instituție fundamentală care oferă servicii educaționale. Standardele reprezintă o resursă, un document ce informează actorii educaționali (elevi, cadre didactice, părinți și factori de decizie) asupra așteptărilor care se formează în privința procesului de învățare, formării/dezvoltării competențelor în școală, reflectând finalitățile acțiunilor educative, orientând și îmbunătățind actul didactic în acord cu specificul dezvoltării personalității elevului și luând în considerare profilul de formare al absolventului de învățământ primar, gimnazial și liceal.

Standardele definesc finalitățile demersului educațional. Întrucât există diferențe importante între ritmurile individuale de dezvoltare ale elevilor, standardele trebuie să fie flexibile, permițând însă variații care să poată fi subsumate specificului dat de diferențele dintre elevi. În acest sens, standardele educaționale nu pot ignora abordarea individuală a elevului și sprijinirea lui în procesul de învățare și dezvoltare personală, însă rolul standardului este acela de menținere a unui nivel calitativ al educației la o cotă stabilită, vizând întreg sistemul și procesul educațional.

Standardul determină acel nivel în procesul de predare-învățare-evaluare care este necesar și suficient pentru a se realiza dezvoltarea deplină a personalității elevului și accederea acestuia la următoarele etape de progres în sistemul de învățământ și/sau la trecerea lui pe piața muncii. Conceptul de standard educațional este asociat cu conceptul de criteriu de calitate. Standardele educaționale reprezintă o componentă a calității, iar totalitatea eforturilor depuse de societate, cadrele didactice și elevi pentru creșterea calității învățării denotă eficiența sistemului. Îndeplinirea standardelor educaționale trebuie să fie criteriul de bază în aprecierea performanțelor fiecărei unități de învățământ, a fiecărei clase și, respectiv, ale fiecărui elev.

Fiecare standard va cuprinde indicatori care explicitează aria generală desemnată de standard. Pentru fiecare indicator vor fi propuse activități și contexte de învățare pe care cadrul didactic le poate utiliza pentru a sprijini atingerea așteptărilor formulate prin standarde. Indicatorii vor acoperi întregul standard, vor fi adecvați vârstei elevilor, vor fi organizați ierarhic în funcție de complexitatea acestora, respectând particularitățile dezvoltării elevului într-o anumită perioadă a vieții și având în vedere, în mod holistic, toate domeniile dezvoltării lui.

Conform prevederilor *Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar-ROFUIP*, cu modificările și completările ulterioare, aprobat prin *OME nr. 5726/2024*, evaluarea elevilor este centrată pe competențe și are ca scop identificarea nivelului de învățare pentru a oferi un feedback real și a optimiza procesul educațional. Printre instrumentele de evaluare stabilite în funcție de vârstă și de particularitățile psihopedagogice ale beneficiarilor primari ai educației și de specificul fiecărei discipline se numără: experimente și activități practice, probe practice; referate; proiecte; alte instrumente stabilite de comisia pentru curriculum și aprobate de director sau elaborate de către Ministerul Educației și Cercetării/inspectoratele școlare.

Printre strategiile de evaluare focalizate pe formarea/ dezvoltarea competențelor de nivel înalt se află învățarea / evaluarea pe bază de proiecte. Criteriile de evaluare a realizării proiectului (grila de evaluare) se raportează atât la nivelurile stabilite ale standardului, cât și la elementele competențelor activate în procesul de învățare. Evaluarea prin proiect de cercetare / investigare (engl. inquiry-based assessment) solicită elevilor să investigheze o întrebare complexă, să colecteze date și să formuleze propriile concluzii.

Învățarea / evaluarea pe bază de probleme (engl. problem-based learning - PBL) reprezintă o altă strategie utilizată la științe, matematică, istorie, literatură etc., în predare, învățare și evaluare, care se concentrează pe soluționarea unor probleme concrete, autentice, realiste. Această strategie încurajează elevii să gândească critic, să-și dezvolte abilități de rezolvare a problemelor și să lucreze în colaborare cu alți colegi.

În PBL, elevii sunt implicați în rezolvarea unor probleme complexe și realiste, care sunt relevante pentru viața reală sau pentru cariera lor viitoare. Aceste probleme sunt adesea descrise într-un scenariu sau o poveste, care are ca scop să stimuleze interesul elevilor și să le ofere context pentru învățare. Elevii trebuie să investigheze și să analizeze problema, să identifice informațiile relevante, să dezvolte ipoteze și să găsească soluții.

Pentru a-și îndeplini obiectivele de învățare, PBL utilizează un proces de învățare etapizat. Elevii încep prin a identifica problema și a dezvolta o înțelegere a acesteia, apoi își planifică investigația și cercetarea. Aceștia continuă prin a identifica și a evalua informațiile, apoi să dezvolte soluții și să ia decizii. În cele din urmă, elevii reflectă asupra procesului de învățare și asupra soluțiilor găsite.

PBL se utilizează în mod curent atât în mediul de învățare de la clasă, cât și online, precum și în contextele formale sau informale de învățare prin activități extracurriculare.

Curriculumul național se adresează tuturor elevilor, asigurând o bază comună de competențe, nu este unul uniformizator pentru că permite adaptări în funcție de ritm și interese de învățare, precum și în funcție de potențialul individual. De altfel, profilul de formare al absolventului - ca referențial al finalităților educaționale așteptate - este definit explicit drept „cadru comun, dar nu de uniformizare”, care permite dezvoltări diferențiate și alegeri educaționale flexibile.

Mecanismele concrete care asigură oportunități de individualizare includ:

- diferențierea curriculară (segmente complementare TC - trunchi comun: CS - curriculum de specialitate, CDEOȘ - curriculum la decizia elevului din oferta școlii);
- flexibilitatea parcursurilor educaționale (în învățământul liceal, forma cu frecvență zi sunt 3 filiere, 10 profiluri și peste 30 de specializări la care se adaugă multiplele calificări profesionale din învățământul liceal tehnologic);
- personalizarea demersului didactic la nivelul clasei și utilizarea timpului flexibil pentru diferențiere în funcție de caracteristicile elevilor (autonomia cadrului didactic, dublată de responsabilitate și profesionalism).

În acest cadru, elevii cu potențial ridicat nu sunt limitați de curriculum și pot beneficia de extindere, aprofundare și accelerare, prin strategii didactice adaptate, în limitele elementelor obligatorii ale programelor școlare, dar cu oportunitatea de a suplimenta curriculumul obligatoriu inclusiv în cadrul centrelor de excelență, prevăzute de lege.

Literatura de specialitate semnalează totuși câteva riscuri asociate promovării învățării profunde (deep learning) în contextul curriculumului național. Astfel, se poate ajunge la presiune cognitivă excesivă, dacă nu este corelată cu nivelul de dezvoltare al elevului (supraîncărcare, scăderea motivației), poate fi interpretată ca inegalitate de șanse, având în vedere elevii cu resurse culturale și sprijin familial mai ridicat care valorifică mai ușor sarcinile complexe, ceea ce poate amplifica decalajele. Este evident faptul că învățarea profundă necesită profesori bine formați și contexte adecvate, iar în lipsa acestora poate rămâne un concept la nivel declarativ. Însă, cel mai semnificativ risc îl reprezintă diluarea fundamentelor, prin „arderea etapelor”, cauzat de accentul exclusiv pe competențe complexe, fără consolidarea bazelor.

În paradigma reformei curriculare actuale, aceste riscuri sunt atenuate printr-o abordare echilibrată între cultură generală și aprofundare, prin accent pe progresie și adecvare la vârstă și prin respectarea principiului echității și egalității de șanse.

Mulțumindu-vă pentru colaborare, vă asigur, stimată doamnă deputat, de toată considerația mea.

**P. MINISTRUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
SORIN ION
SECRETAR DE STAT**

DOAMNEI DEPUTAT CRISTINA-EMANUELA DASCĂLU